

Telefoon 14 033
gemeente@leusden.nl
www.leusden.nl

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk: Telefoonnummer: 14033 Verzonden:

Onderwerp: beantwoording schriftelijke vragen integraal overzicht van ontwikkelingen rond
asielopvang, opvangcapaciteit, bezetting, veiligheid, leefbaarheid, huisvesting van
statushouders, woningtoewijzing en de effecten daarvan.

Geachte leden van de raad.

Aanleiding voor de vragensteller

De achterban van Lokaal belangrijk stelt vragen over toewijzingsbeleid. Lokaal Belangrijk verzoekt om een integraal overzicht voor de gemeenteraad van alle relevante ontwikkelingen rond asielopvang, opvangcapaciteit, bezetting, veiligheid, leefbaarheid, huisvesting van statushouders, woningtoewijzing en de effecten daarvan op de gemeentelijke voorzieningen. Waar relevant is vermeld dat hierover eerder schriftelijke vragen zijn gesteld.

Vragen

Opvang en bezetting

1.1 Wat is de actuele bezetting van de opvanglocatie Speelkamp en hoeveel personen zijn sinds opening van de locatie in totaal opgevangen? (Eerder gesteld: Speelkamp-dossier 2023).

Antwoord:

Actuele bezetting van de opvanglocatie Speelkamp: 48 jongeren.
Sinds de opening (27-3-2025) zijn er in totaal 98 jongeren opgevangen.

1.2 Welke opvanglocaties voor asielzoekers, AMV's, Oekraïense ontheemden en andere doelgroepen zijn momenteel actief binnen de gemeente Leusden?

Antwoord:

- AMV locatie Speelkamp, capaciteit 60 jongeren
- Noodopvang asielzoekers locatie Philipsstraat (van der Valkhotel), capaciteit 153 mensen
- Nidos woning, capaciteit 4 jongeren (statushouders)

Opvanglocaties Oekraïense ontheemden:

- The View (kantoorpand Afas) nieuwe opvanglocatie voor in totaal capaciteit van 158 mensen.
- 36 flexwoningen voor 72 mensen (tijdelijke opvang 'the Cube' - kantoorpand Afas) .
- Sine Cura, locatie in Achterveld opvang van 30 mensen.

2. Statushouders en woningtoewijzing

2.1 Hoeveel sociale huurwoningen zijn in 2025 en t/m juli 2026 toegewezen aan statushouders?

Antwoord:

In 2025-2026 zijn in totaal 26 woningen aan statushouders verhuurd (17 woningen in 2025 en 9 in 2026)

2.2 Welk percentage van de vrijgekomen sociale huurwoningen betreft dit?

Antwoord:

Voor 2025 is dit 10,9%

2026 is dit 7,8% van de vrijgekomen sociale huurwoningen.

2.3 Hoeveel woningen zijn in dezelfde periode toegewezen aan woningzoekenden met aantoonbare lokale binding?

Antwoord:

2025: 74 woningen dat is 41%

2026: 46 woningen, dat is 40% van de huurwoningen

2.4 Wordt gebruikgemaakt van een urgentie- of voorrangregeling voor statushouders en op welke juridische grondslag?

Antwoord:

De taakstelling is leidend. De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel mensen met een verblijfsvergunning elke gemeente moet huisvesten: de gemeentelijke taakstelling.

3. Effecten op woningmarkt en samenleving

3.1 Wat zijn de gemiddelde wachttijden voor reguliere woningzoekenden?

Antwoord:

Wachttijd op het verkrijgen van een huurwoning is afhankelijk van hoelang iemand staat ingeschreven bij Woningnet en hoe vaak deze persoon in deze periode op woningen reageert. De gemiddelde inschrijving in Woningnet voor Leusden is 10 jaar voor gezinswoningen en daarvan is de gemiddelde zoektijd (actief reageren) 3,4 jaar. Dit betekent dat er na 7,4 jaar kans is op een woning.

70% van de vrijgekomen woningen gaat naar de reguliere woningzoekenden, 30% gaat naar directe bemiddeling inclusief de spoedzoekers.

3.2 Welke invloed verwacht of constateert het college van de huisvesting van statushouders op deze wachttijden?

Antwoord:

In deze regio is er meer vraag naar woningen dan aanbod. Dit geldt voor alle doelgroepen die zoeken. Omthuis heeft jaarlijks ongeveer eenzelfde aantal mutaties. Het gevolg van het plaatsen van statushouders is dat er minder beschikbaarheid van woningen is voor regulier woningzoekenden. We hebben geen cijfers over het effect op de wachttijden, dit wordt niet gemeten.

3.3 Welke maatschappelijke effecten of spanningen signaleert het college in bestaande buurten en welke maatregelen worden genomen?

Antwoord:

Bij huisvesting wordt rekening gehouden met spreiding door de gemeente en contact met bureaus en lokale betrokken partijen, omdat dit de participatie vergroot. Het huisvesten van statushouders kan maatschappelijke effecten met zich meebrengen. Omthuis doet de plaatsing in samenwerking met Lariks en de gemeente Leusden. Lariks pakt een deel van de begeleiding op zich. Omthuis neemt naast het reguliere Wijkbeheer en sociaal beheer geen aanvullende maatregelen.

4. Participatie, onderwijs en zorg

4.1 Hoeveel statushouders zijn sinds 2025 uitgestroomd naar werk, opleiding of participatietrajecten?

Antwoord:

Sinds augustus 2025 wordt de begeleiding naar werk uitgevoerd door team Arbeidsintegratie van de gemeente Amersfoort. Volgens de meest recente rapportage van april 2026 zijn 36 inburgeraars aan het werk. Ze zien sinds september 2025 een duidelijke groei in het aantal inburgeraars dat deeltijd werkt, naast het volgen van de taallessen, en het aantal inburgeraars dat vrijwel het volledige bedrag van de uitkering zelf verdient. 28 Statushouders volgen een mbo/eva opleiding.

4.2 Welke druk ziet het college op onderwijs-, zorg- en welzijnsvoorzieningen als gevolg van opvang en huisvesting?

Antwoord:

Kinderen verblijvend in de asielopvang, statushouders, (begeleide) Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen en ontheemden (Oekraïners) hebben, net zoals alle kinderen in Nederland, recht op onderwijs. Dit is onafhankelijk van de verblijfsstatus van deze kinderen, de locatie waar zij in Nederland verblijven, en de duur dat ze op deze locatie verblijven. Gemeenten hebben de grondwettelijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat er onderwijs beschikbaar is. Zij moeten met schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs overleggen over het nieuwkomersonderwijs en zijn verplicht om ervoor te zorgen dat kinderen binnen 3 maanden na aankomst in Nederland naar school kunnen.

In de gemeente Leusden gaan deze kinderen en jongeren naar de basisschool de Taalschool van Stichting Voila in Leusden en naar het voortgezet onderwijs bij Het Taalcentrum van 't Element (ISK) in de gemeente Amersfoort. Vanuit het nieuwkomersonderwijs stromen leerlingen daarna door naar regulier onderwijs of een andere passende vervolgstap. Gemeente Leusden heeft speciaal voor deze doelgroepen periodiek overleg met de scholen om te spreken over de realisatie van voldoende onderwijsplekken, de inschrijvingen op de scholen en de doorlopende leerlijn (bij wisseling van onderwijs).

De gemeente Leusden werkt daarnaast lokaal en regionaal aan een sluitende ketensamenwerking tussen de school (ISK), Nidos, COA en gemeente om te voorkomen dat deze jongeren tussen de wal en het schip vallen.

Kinderen en jongeren hebben niet alleen recht op onderwijs, maar ze hebben zelfs de plicht om naar school te gaan, ze vallen onder de wettelijke leerplicht en kwalificatieplicht. Dit legt extra druk op de uitvoering van de leerplicht en kwalificatieplicht van de gemeente Leusden. Voor zorg en welzijn is nog geen volledig beeld van de druk. Wel maken statushouders regelmatig gebruik van het Sociaal Maatschappelijk Steunpunt van Lariks en van andere zorg- en welzijnsvoorzieningen. Samen met Lariks wordt gewerkt aan doorontwikkeling van de verplichte maatschappelijke begeleiding, zodat problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en zwaardere zorg kan worden voorkomen.

5. Taakstelling en toekomstig beleid

5.1 Welke taakstelling voor vergunninghouders geldt voor 2026, 2027 en 2028?

Antwoord:

De taakstelling voor statushouders per de gemeenten wordt ieder half jaar door de Rijksoverheid vastgesteld.

De taakstelling voor 2026 voor Leusden is: $25 + 31 = 56$

De taakstelling voor 2027-1 wordt in december verwacht.

5.2 Hoe verhoudt Leusden zich ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in de regio?

Antwoord:

De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel mensen met een verblijfsvergunning elke gemeente moet huisvesten: de gemeentelijke taakstelling. Bij deze verdeling wordt gekeken naar het aantal mensen dat in een gemeente woont. Zo moeten grotere gemeenten meer mensen met een verblijfsvergunning woonruimte bieden dan kleinere gemeenten. De prognose voor de gemeentelijke taakstelling wordt berekend door te kijken naar het aantal mensen met een verblijfsvergunning dat op 1 januari van dat jaar in de asielopvang verbleef, de taakstelling van de voorgaande periode en de verwachting van het nieuwe aantal personen dat een verblijfsvergunning ontvangt in de komende periode.

5.3 Welke gevolgen verwacht het college van toekomstige wijzigingen in landelijke wet- en regelgeving?

Antwoord:

De nieuwe asielwetgeving die op 12 juni 2026 is ingegaan, heeft zeer ingrijpende gevolgen voor gezinshereniging (nareis). Nederland heeft hierbij gekozen voor strengere nationale regels die verder gaan dan de Europese basisnormen. Nareis is alleen nog mogelijk voor het 'kerngezin'. De definitie van welke familieleden naar Nederland mogen komen is sterk ingeperkt. Nareis is uitsluitend nog mogelijk voor:

- Wettelijk getrouwde partners (of hiermee gelijkgesteld geregistreerd partnerschap).
- Minderjarige biologische en geadopteerde kinderen.

Wie zijn uitgesloten?

- Ongehuwde partners mogen niet meer overkomen. Dit treft bijvoorbeeld stellen van hetzelfde geslacht die in hun land van herkomst niet kunnen trouwen.
- Meerderjarige kinderen (18+) en pleegkinderen komen niet langer in aanmerking.

Bovendien gelden de nieuwe beperkingen met terugwerkende kracht: ze zijn ook van toepassing op de circa 19.000 lopende nareisaanvragen die al vóór 12 juni waren ingediend, maar waarop de IND nog niet had beslist.

De ingrijpendste wijzigingen hebben met name te maken met gezinshereniging voor asielzoekers uit oorlogsgebieden (B-status). Zij krijgen te maken met een verplichte wachttijd van twee jaar na verlening van de vergunning voordat een nareisaanvraag mag worden ingediend. Ook geldt er een strenge inkomens- en huisvestingseisen: Zij moeten over een vast eigen inkomen en een geschikte eigen woning beschikken. Het verblijven in een opvanglocatie van het COA is niet meer voldoende om gezinshereniging goedgekeurd te krijgen. Dit betekent voor gemeenten dat er meer kleine woningen of doorstroomlocaties beschikbaar moeten zijn voor het huisvesten van statushouders in afwachting voor zij gezinshereniging kunnen aanvragen.

6. Actualisatie eerdere dossiers van Lokaal Belangrijk

6.1 Bij de schriftelijke vragen over de opvanglocatie Speelkamp (2023): welke toezeggingen, afspraken en maatregelen zijn sindsdien uitgevoerd?

Antwoord:

Toezeggingen, afspraken en maatregelen m.b.t geluidsoverlast:

- Er is contact en communicatie met omwonenden, zoals nieuwsbrieven, open dag op de locatie, app contact met omwonenden. Verder is er regelmatig een inloopuurtje en vier keer per jaar een omwonenden overleg.
- Na 22.00 uur rustig/ stil. Toezien op huisregels en maatregelen treffen wanneer deze niet worden nagekomen. 's Avonds en 's nachts worden er ook buiten de locatie rondes gelopen in de buurt.
- Geluidsmetingen door COA zijn uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan is de warmtepomp 's nachts uitgezet.
- Bewoners van de locatie Speelkamp mogen geen fatbike bezitten of berijden.

6.2 Bij de schriftelijke vragen over opvangcapaciteit en toepassing van de Spreidingswet (2026): welke feiten, cijfers of beleidsuitgangspunten zijn sindsdien gewijzigd?

Antwoord:

Geen

7. Financiën

7.1 Welke kosten maakt de gemeente voor opvang, toezicht, handhaving, begeleiding en overige opvang gerelateerde activiteiten?

Antwoord:

2024/2025

Communicatie, buurtbijeenkomsten, vergaderingen in 2024 en 2025 € 3.994
0 meting monitoring veiligheid omgeving Speelkamp 2024 € 12.875

7.2 Welke vergoedingen zijn hiervoor ontvangen van het COA, het Rijk of andere instanties?

Antwoord:

2022: € 10.000 (Declaratie ureninzet noodopvang AMV Leusden) (COA)

2025: € 38.000 (Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor middelen vanuit het gemeentefonds. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

- € 132.000 SPUK Spreidingswet voor AMV opvang

2026: € 75.000 eenmalige uitkering aanpak van overlastgevende asielzoekers (decentralisatie-uitkering). Wordt ingezet voor dagbesteding, stage voor AMV die (nog) niet naar school gaan.

- 2026 Nog te ontvangen bedragen vanuit COA/Rijk n.a.v. de bestuursovereenkomsten Philipsstraat en Speelkamp.

Uit deze ontvangen financiële middelen zullen nog uitgaven worden gedaan zoals, kosten 1-meting en de daaruit voortvloeiende voorzieningen, participatietrajecten voor AMV- jongeren.

8. Veiligheid en leefbaarheid

8.1 Hoeveel incidenten zijn in 2025 en t/m juli 2026 geregistreerd, uitgesplitst naar aard, ernst en locaties?

Antwoord:

Het aantal incidenten bij de verschillende opvanglocaties is beperkt. Bij de opvanglocaties Van der Valk en de Oekraïne-opvanglocaties hebben zich in 2025 en 2026 nauwelijks incidenten voorgedaan. De gemeente ontvangt over deze locaties geen overlastmeldingen. Ook het beeld van de politie ten aanzien van de COA-opvanglocatie aan de Speelkamp is dat sprake is van nagenoeg geen grote incidenten en dat de locatie minimale politie-inzet vereist. Een exact aantal politie-incidenten is echter niet betrouwbaar uit de registraties af te leiden zonder verdiepend onderzoek vanuit de intel tak van de politie. Meldingen worden namelijk niet altijd geregistreerd op het adres van de opvanglocatie (Speelkamp 22), maar bijvoorbeeld ook op het adres van de melder. Een uitsplitsing naar aard, ernst en locatie zou daardoor geen volledig beeld geven.

De gemeente ontvangt rond de locatie aan de Speelkamp wel meldingen van ervaren overlast. Deze zijn met name afkomstig van een beperkt aantal direct omwonenden en hebben voornamelijk betrekking op geluidsoverlast. In het verleden zijn daarnaast wel meldingen gedaan over het gebruik van fatbikes, vandaar dat het COA ook een fatbike verbod heeft ingesteld op de locatie. Het aantal meldingen is de afgelopen maanden sterk afgenomen en bedraagt momenteel gemiddeld ongeveer één melding per maand.

8.2 Hoe vaak is politie-inzet gepleegd in relatie tot de opvanglocaties en welke gemeentelijke kosten zijn hieruit voortgevloeid?

Antwoord:

Het beeld van de politie is dat de opvanglocaties, waaronder de locatie aan de Speelkamp, minimale politie-inzet vereisen en dat zich nagenoeg geen incidenten voordoen.

Vorige jaar is er een aanhouding geweest op het terrein van de Speelkamp 22 waarbij de politie hun stroomstootwapens hebben getrokken. Dit betrof een statushouder uit Amersfoort die jongeren van de speelkamp onder druk zetten.

Een exact aantal qua politie-inzet kan niet betrouwbaar uit de politieregistratie worden afgeleid. Dit komt doordat meldingen niet altijd op het adres van de betreffende opvanglocatie worden geregistreerd. Zo kan een melding over de locatie aan de Speelkamp worden geregistreerd op het adres van de melder in plaats van op Speelkamp 22. Het noemen van een specifiek aantal zou daarom een onvolledig beeld kunnen geven.

Wel bezoekt de wijkagent ongeveer 1x per twee weken de locatie vanuit samenwerking en preventief oogpunt. De beperkte politie-inzet heeft voor zover bekend niet geleid tot noemenswaardige aanvullende gemeentelijke kosten.

8.3 Hoeveel meldingen van overlast zijn ontvangen en via welke kanalen?

Antwoord:

De gemeente ontvangt met name meldingen over ervaren geluidsoverlast rondom de COA-opvanglocatie aan de Speelkamp. Het gaat daarbij voornamelijk om meldingen van een beperkt aantal direct omwonenden, naar schatting twee à drie. Op dit moment ontvangt de gemeente gemiddeld ongeveer één melding per maand. De meldingen hebben voornamelijk betrekking op geluidsoverlast. In het verleden zijn daarnaast meldingen ontvangen over het gebruik van fatbikes. Meldingen komen binnen bij de gemeente en kunnen daarnaast bij het COA, de politie en andere betrokken partners worden gedaan. De afgelopen periode zijn verschillende maatregelen getroffen om de ervaren overlast te beperken. Zo zijn fatbikes niet meer toegestaan op de COA-locatie, mogen geluidsboxen niet buiten op het terrein worden gebruikt en is een schutting geplaatst om overlast voor de directe omgeving te beperken. Sinds het verbod op fatbikes worden hierover niet of nauwelijks meer meldingen ontvangen. Daarnaast laat de gemeente op korte termijn een onafhankelijk geluidsonderzoek uitvoeren bij de locatie aan de Speelkamp. Hiermee wordt de geluidssituatie objectief in beeld gebracht.

8.4 Welke afspraken bestaan tussen gemeente, COA, politie en ketenpartners over toezicht en veiligheid?

Antwoord:

Gemeente, COA en politie hebben 1x per 3 weken veiligheidsoverleg over de situatie rondom de opvanglocatie en houden gezamenlijk zicht op ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Signalen en meldingen worden daarbij gedeeld en waar nodig worden passende maatregelen besproken en getroffen.

Daarnaast vindt vier keer per jaar een omwonendenoverleg plaats. Dit overleg biedt de mogelijkheid om signalen uit de directe omgeving te bespreken en waar nodig maatregelen te nemen. Omwonenden worden opgeroepen om ervaren overlast te blijven melden, zodat gemeente, COA en politie een zo volledig mogelijk beeld houden van de situatie.

De maatregelen die inmiddels op en rond de locatie aan de Speelkamp zijn genomen, waaronder het verbod op fatbikes, het niet toestaan van geluidsboxen buiten en het plaatsen van een schutting, zijn voorbeelden van maatregelen die naar aanleiding van signalen uit de omgeving zijn getroffen. Het aangekondigde onafhankelijke geluidsonderzoek vormt hierop een aanvulling.

9. Informatievoorziening aan de raad

9.1 Is het college bereid de gemeenteraad ieder kwartaal te informeren over bezetting, incidenten, politie-inzet, kosten, taakstelling, woningtoewijzingen aan statushouders en ontwikkelingen rond opvangcapaciteit?

Antwoord:

Vanuit veiligheid acht het college het niet noodzakelijk om de gemeenteraad ieder kwartaal te informeren en verwijzen wij u naar de bestaande rapportage en informatie. Uiteraard wordt de gemeenteraad geïnformeerd wanneer zich relevante ontwikkelingen of bijzonderheden voordoen die daar aanleiding toe geven. Voor de overige genoemde onderwerpen, zoals bezetting, kosten, taakstelling, woningtoewijzingen aan statushouders en ontwikkelingen rond de opvangcapaciteit, wordt aangesloten bij de bestaande informatie- en rapportagemomenten.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders,

 Valid Signed door Bjørn van den Brink
op 07-10-2026

R.B. van den Brink
directeur secretaris

 Valid Signed door Gerolf Bouwmeester
op 07-10-2026

G.J. Bouwmeester
burgemeester